

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองเอก วรรณพฤษ์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ภาพประกอบ : อินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ของงบการเงิน

ผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจมีผู้ให้ความสนใจมากมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ เจ้าหนี้ ผู้ลงทุน หน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ งบการเงินถือเป็นเอกสารสำคัญที่ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นจากผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงสำหรับงวดบัญชี ผู้ประกอบการมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินที่สะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริงเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ

การจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ระบุว่างบการเงินที่สมบูรณ์จะประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด
2. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับงวด
3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับงวด
4. งบกระแสเงินสดสำหรับงวด
5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน
6. ข้อมูลเปรียบเทียบของงวดก่อน
7. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน (หากกิจการมีการนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง การปรับรายการย้อนหลังในงบการเงิน หรือเมื่อกิจการมีการจัดประเภทรายการใหม่ในงบการเงิน)

งบการเงินต่าง ๆ ข้างต้นนั้นจะให้ข้อมูลที่แตกต่างกันไปสำหรับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งอาจสรุปประโยชน์ของงบการเงินได้ดังนี้

ประโยชน์ของงบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงินนั้นประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวด ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันสิ้นงวดปีปัจจุบัน โดยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นนั้น ผู้ใช้งบการเงินจะสามารถนำมาใช้คำนวณ

อัตราส่วนต่าง ๆ สำหรับใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน เช่น การวิเคราะห์สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของกิจการ และเนื่องจากการนำเสนองบแสดงฐานะการเงินจะต้องมีการนำเสนอเปรียบเทียบบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวดปีปัจจุบันกับยอดคงเหลือบัญชีดังกล่าว ณ วันสิ้นงวดก่อน ผู้ใช้งบการเงินจะสามารถเปรียบเทียบและใช้ข้อมูลในอดีตเพื่อพยากรณ์ข้อมูลทางการเงินของกิจการในอนาคตได้

อย่างไรก็ตามผู้ใช้งบการเงินควรเข้าใจว่าข้อมูลในงบแสดงฐานะการเงินบางรายการขึ้นกับการใช้ดุลพินิจของผู้บริหารในการประมาณการมูลค่ารายการทางบัญชี เช่น การประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ การประมาณการอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์เพื่อคำนวณค่าเสื่อมราคา เป็นต้น นอกจากนี้รายการบัญชีบางรายการกิจการอาจเลือกแสดงรายการด้วยราคาทุนเดิม ซึ่งมูลค่าดังกล่าวอาจไม่ได้สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง ณ วันสิ้นงวด

ประโยชน์ของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จประกอบไปด้วยรายการที่เกี่ยวข้องรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งจะสะท้อนถึงผลการดำเนินงานสำหรับงวดบัญชี ความสำเร็จในการลงทุนสำหรับงวดการดำเนินงานที่นำเสนองบการเงิน ซึ่งผู้ใช้งบการเงินจะสามารถนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มาใช้พยากรณ์แนวโน้มผลการดำเนินงานของกิจการในอนาคตได้

อย่างไรก็ตามผู้ใช้งบการเงินต้องคำนึงว่า 1) กิจการแต่ละกิจการอาจมีการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน ซึ่งการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่ต่างกันจะส่งผลกระทบต่อทำให้กำไรของกิจการมีความแตกต่างกัน เช่น การเลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่แตกต่างกัน รวมทั้ง 2) ผู้บริหารของแต่ละกิจการอาจมีดุลพินิจที่แตกต่างกัน ซึ่งดุลพินิจในบางเรื่องของผู้บริหารจะส่งผลต่อกำไรจากการดำเนินงาน เช่น การประมาณการอายุให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์เพื่อคำนวณค่าเสื่อมราคา เป็นต้น

ประโยชน์ของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

เนื่องจากการในงบแสดงฐานะการเงินแสดงเพียงมูลค่าส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวด ในการจัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นจะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น (สินทรัพย์สุทธิ) ของกิจการในระหว่างงวด ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงกำไรและขาดทุนทั้งหมดของกิจการจากกิจกรรมต่างๆ ในระหว่างปีที่น่าเสนองบการเงิน โดยผู้ใช้งบการเงินจะทราบถึงสาเหตุของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของส่วนของผู้ถือหุ้นในระหว่างงวดบัญชี และมูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่งของกิจการหรือผู้ถือหุ้นของกิจการ

ประโยชน์ของงบกระแสเงินสด

เนื่องจากงบกระแสเงินสดต้องจัดทำตามเกณฑ์เงินสด แสดงรายการที่รับเงินสดและจ่ายเงินสด ในระหว่างงวดในแต่ละกิจกรรม โดยกิจการต้องนำเสนอกระแสเงินสดของกิจการที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน ข้อมูลจากงบกระแสเงินสดจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมใด เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ประโยชน์ของงบกระแสเงินสดอาจสรุปได้ดังนี้ (มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง งบกระแสเงินสด)

- สามารถใช้ประเมินสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้
- ใช้ประเมินความสามารถของกิจการในการก่อให้เกิดเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด
- สามารถใช้ข้อมูลในอดีตของกระแสเงินสด เป็นตัวบ่งชี้ถึงกระแสเงินสดในอนาคต
- ใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและกระแสเงินสด-สุทธิ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคา

ข้อมูลในงบกระแสเงินสดจะแสดงให้เห็นปริมาณเงินสดที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในงวดปีบัญชี อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้งบการเงินต้องพิจารณาแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสดดังกล่าวว่ามาจากกิจกรรมใด เช่นหากกิจการมีเงินสดเพิ่มสูงขึ้นมาก แต่เมื่อพิจารณาแล้วเงินสดดังกล่าวมาจากการกู้เงิน(กิจกรรมจัดหาเงิน)เป็นหลัก อาจไม่ได้สะท้อนว่ากิจการดังกล่าวมีผลการดำเนินงานที่ดีแบบยั่งยืน

ประโยชน์ของหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงินจะต้องนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีเฉพาะที่กิจการใช้ การเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ไม่ได้นำเสนอไว้ในงบการเงิน และให้ข้อมูลอื่นเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำเสนอไว้ในงบการเงิน แต่เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการทำความเข้าใจงบการเงินเหล่านั้นและมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ทั้งนี้ข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจและสามารถเปรียบเทียบงบการเงินกับกิจการอื่นได้

จะเห็นได้ว่าจากการที่งบการเงินให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ทั้งผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และสามารถใช้อ้างอิงทางการเงินในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ สำหรับผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกกิจการ ดังนั้นกิจการมีหน้าที่จะต้องจัดทำงบการเงินตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีเพื่อนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์และสามารถใช้ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินได้อย่างเหมาะสม

บรรณานุกรม

นุชจรี พิเชฐกุล. 2549. รายงานการเงิน. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.

วันเพ็ญ วสินารมณ. 2551. การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 จาก

[file:///C:/Users/zo/Downloads/TAS_1_revised_2560%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/zo/Downloads/TAS_1_revised_2560%20(2).pdf)

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง งบกระแสเงินสด.

สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 จาก

[file:///C:/Users/zo/Downloads/TAS_7_revised_2560%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/zo/Downloads/TAS_7_revised_2560%20(2).pdf)